

บทที่ 4

ผลการวิจัย

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรอ่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

Think	แทน	การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
Think1	แทน	การนิยามปัญหา
Think2	แทน	การเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา
Think3	แทน	การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น
Think4	แทน	การกำหนดและเลือกสมมติฐาน
Think5	แทน	การลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล
Science	แทน	ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผสาน
Science1	แทน	ทักษะการตั้งสมมติฐาน
Science2	แทน	ทักษะการกำหนดนิยามเชิงปฏิการ
Science3	แทน	ทักษะการกำหนดและควบคุมตัวแปร
Science4	แทน	ทักษะการทดลอง
Science5	แทน	ทักษะการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุป
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
R _c	แทน	ค่าสหสัมพันธ์คานอนิคอล (Canonical Correlation)
λ	แทน	ค่าวิลค์แลมดา (Wilks' Lambda)
df	แทน	ขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลเป็นลำดับดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานของการคิดอย่างมีวิจารณญาณทั้งห้าด้าน และตัวแปรทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผสานทั้งห้าทักษะ
2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson correlation coefficient) ระหว่างการคิดอย่างมีวิจารณญาณกับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผสาน
3. ค่าสหสัมพันธ์ค่าโนนิคอล ระหว่างการคิดอย่างมีวิจารณญาณกับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผสาน
4. ค่าสัมประสิทธิ์ค่าโนนิคอลในรูปคะແນນดิบ ระหว่างการคิดอย่างมีวิจารณญาณกับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผสาน ค่าสหสัมพันธ์ค่าโนนิคอล (R_c) และค่าสหสัมพันธ์ค่าโนนิคอลยกกำลังสอง (R_c^2)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานคะແນນการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผสาน

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำข้อมูลตัวแปรต้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Think) การนิยามปัญหา (Think1) การเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา (Think2) การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น (Think3) การกำหนดและเลือกสมมติฐาน (Think4) และการลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล (Think5) ตัวแปรตามทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผสาน(Science) ทักษะการตั้งสมมติฐาน (Science1) ทักษะการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ (Science2) ทักษะการกำหนดและควบคุมตัวแปร (Science3) ทักษะการทดลอง(Science4) ทักษะการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุป(Science5) มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผสาน

ตัวแปร	ค่าสถิติพื้นฐาน		
	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.
การนิยามปัญหา (Think1)	6	4.73	0.96
การเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา (Think2)	6	4.15	1.21
การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น (Think3)	6	4.37	1.22
การกำหนดและเลือกสมมติฐาน (Think4)	6	3.11	1.26
การลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล (Think5)	6	3.66	1.13
ทักษะการตั้งสมมติฐาน (Science1)	6	3.88	1.11
ทักษะการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ (Science2)	6	4.31	1.20
ทักษะการกำหนดและควบคุมตัวแปร (Science3)	6	3.62	1.03
ทักษะการทดลอง (Science4)	6	3.51	1.14
ทักษะการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุป (Science5)	6	3.56	1.07
การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Think)	30	20.58	2.86
ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผสาน (Science)	30	18.31	3.17

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 4 พบร่วมกันว่าคะแนนเฉลี่ยการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยรวมมีค่าเท่ากับ 20.58 เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่ามีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.11 ถึง 4.73 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณพบว่ามีค่าเท่ากับ 2.86 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.96 ถึง 1.26

คะแนนเฉลี่ยของทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผสานมีค่าเท่ากับ 18.31 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านมีค่าอยู่ระหว่าง 3.51 ถึง 4.31 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่าทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผสานมีค่าเท่ากับ 3.17 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 1.03 ถึง 1.20

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson correlation coefficient) ระหว่างการคิดอย่างมีวิจารณญาณกับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผสาน

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำค่าคะแนนของตัวแปรต้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณกับตัวแปรตามทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผสาน มาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (r) โดยใช้สูตรของเพียร์สัน และพิจารณาจากค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson correlation coefficient) ระหว่างคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณกับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผู้สอน

ตัวแปร	Think1	Think2	Think3	Think4	Think5	Scienc1	Science2	Science3	Science4	Science5	Think	Science
Think 1	1	.089	.011	.120*	.040	.115*	.063	.183**	-.017	.111*	.442**	.165**
Think 2		1	.148**	.069	.052	.133*	-.032	.033	.077	.099	.531**	.108*
Think 3			1	.140**	-.011	.155**	.146**	-.007	.029	.018	.512**	.130*
Think 4				1	.130*	.148**	.049	.090	.173**	.086	.593**	.192**
Think 5					1	.177**	.110*	.048	.101	.188**	.482**	.224**
Science1						1	.222**	.181**	.112*	.252**	.285**	.653**
Science2							1	.061	.081	.167**	.130*	.585**
Science3								1	.075	.119*	.128*	.506**
Science4									1	.102	.149**	.459**
Science5										1	.194**	.575**
Think											1	.319*
Science												1

P** < .01 , P* < .05

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 5 พบร่วมค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดมีค่าระหว่าง .110 ถึง .252

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณทั้งห้าด้านมีค่าอยู่ระหว่าง .120 ถึง .148 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ยกเว้นการนิยามปัญหา กับการเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา การนิยามปัญหา กับการตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น การนิยามปัญหา กับการลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล การเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา กับการกำหนดและเลือกสมมติฐาน การเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา กับการลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น กับการลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล สัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผstandenแต่ละทักษะมีค่าอยู่ระหว่าง .112 ถึง .252 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ยกเว้นทักษะการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติกิรากับทักษะการกำหนดและควบคุมตัวแปร ทักษะการตั้งสมมติฐาน กับทักษะการทดลอง ทักษะการกำหนดและควบคุมตัวแปร กับทักษะการทดลอง ทักษะการทดลอง กับทักษะการตีความหมายข้อมูล และลงข้อสรุป สัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผstanden มีค่าอยู่ระหว่าง .110 ถึง .188 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ยกเว้นการเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา กับทักษะการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติกิราก การเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา กับทักษะการกำหนด และควบคุมตัวแปร การเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา กับทักษะการทดลอง การเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา กับทักษะการตีความหมายข้อมูล และลงข้อสรุป การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น กับทักษะการกำหนด และควบคุมตัวแปร การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น กับทักษะการตีความหมายข้อมูล และลงข้อสรุป การกำหนด และเลือกสมมติฐาน กับทักษะการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติกิราก การกำหนด และเลือกสมมติฐาน กับทักษะการกำหนด และควบคุมตัวแปร การกำหนด และเลือกสมมติฐาน กับทักษะการตีความหมายข้อมูล และลงข้อสรุป การกำหนด และเลือกสมมติฐาน กับทักษะการกำหนด และควบคุมตัวแปร การกำหนด และเลือกสมมติฐาน กับทักษะการตีความหมายข้อมูล และลงข้อสรุป การลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล กับทักษะการทดลอง การลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล กับทักษะการทดลอง การลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล กับทักษะการทดลอง สัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยรวมของการคิดอย่างมีวิจารณญาณกับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผسانมีค่าเท่ากับ .319 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3. ค่าสหสัมพันธ์ค่าในนิคอลระหว่างการคิดอย่างมีวิจารณญาณกับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผسان

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำตัวแปรต้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณทั้งห้าด้าน กับชุดตัวแปรตามทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผسانทั้งห้าทักษะ มาหาค่าสหสัมพันธ์ค่าในนิคอล ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏผลดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงค่าสหสัมพันธ์ค่าในนิคอลระหว่างชุดตัวแปรต้นคือ การคิดอย่างมีวิจารณญาณทั้งห้าด้านกับชุดตัวแปรตามคือทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผسانทั้งห้าทักษะ

Canonical Function หรือ Root	Canonical correlation R_c	R_c^2	Wilks' Lambda λ	F	df	p
พังก์ชัน 1	.351	.123	.807	3.133**	25	.000
พังก์ชัน 2	.185	.034	.920	1.880*	16	.019
พังก์ชัน 3	.180	.032	.953	1.941*	9	.043
พังก์ชัน 4	.103	.011	.984	1.409	4	.229
พังก์ชัน 5	.071	.005	.995	1.819	1	.178

P** < .01 , P* < .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 6 พบว่า สหสัมพันธ์ค่าในนิคอลระหว่างชุดตัวแปรต้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณทั้งห้าด้านได้แก่ การนิยามปัญหา การเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหาการตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น การกำหนดและเลือกสมมติฐาน การลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล กับชุดตัวแปรตามทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมผسانทั้งห้าทักษะ ได้แก่ ทักษะการตั้งสมมติฐาน ทักษะการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติ การทักษะการกำหนดและควบคุมตัวแปร ทักษะการทดลอง ทักษะการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุป มีจำนวน 5 พังก์ชัน ซึ่งพบว่าพังก์ชัน 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน

ฟังก์ชัน 2 และฟังก์ชัน 3 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนฟังก์ชัน 4 และฟังก์ชัน 5 มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ฟังก์ชัน 1 ค่าสหสัมพันธ์ค่าโนนิคอล เท่ากับ .351 เมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวนของ สนสัมพันธ์ค่าโนนิคอลมีค่าเท่ากับ .123 แสดงว่าตัวแปรต้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณนั้นส่งผล ต่อตัวแปรตามทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมพسانทั้งหมดได้สูงสุดร้อยละ 12.3

ฟังก์ชัน 2 ค่าสหสัมพันธ์ค่าโนนิคอล เท่ากับ .185 เมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวนของ สนสัมพันธ์ค่าโนนิคอลมีค่าเท่ากับ .034 แสดงว่าตัวแปรต้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณนั้นส่งผล ต่อตัวแปรตามทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมพ-sanทั้งหมดได้สูงสุดร้อยละ 3.4

ฟังก์ชัน 3 ค่าสหสัมพันธ์ค่าโนนิคอล เท่ากับ .180 เมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวนของ สนสัมพันธ์ค่าโนนิคอลมีค่าเท่ากับ .032 แสดงว่าตัวแปรต้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณนั้นส่งผล ต่อตัวแปรตามทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมพ-sanทั้งหมดได้สูงสุดร้อยละ 3.2

4. ค่าสัมประสิทธิ์ค่าโนนิคอลในรูปค่าเบนดิบระหว่างการคิดอย่างมี วิจารณญาณกับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมพ-sanค่าสหสัมพันธ์ ค่าโนนิคอล(R_c) และค่าสหสัมพันธ์ค่าโนนิคอลยกกำลังสอง (R_c^2)

การวิเคราะห์ต่อนี้ผู้วิจัยได้นำค่าเบนดิบระหว่างการคิดอย่างมีวิจารณญาณทั้งห้าด้าน กับทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผสมพ-sanทั้งห้าทักษะ มาหาค่าสัมประสิทธิ์ค่าโนนิคอลรูป ค่าเบนดิบ ค่าสหสัมพันธ์ค่าโนนิคอล(R_c) และค่าสหสัมพันธ์ค่าโนนิคอลยกกำลังสอง (R_c^2) ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 7

ตาราง 7 แสดงสัมประสิทธิ์ค่าโนนิคอลรูปค่าและแนวต้น ค่าสหสัมพันธ์ค่าโนนิคอล (R_c) และค่าสหสัมพันธ์ค่าโนนิคอลยกกำลังสอง (R_c^2) ระหว่างการคิดอย่างมีวิจารณญาณกับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นผู้สมผ่าน

ชื่อตัวแปร	สัมประสิทธิ์ค่าโนนิคอล		
	ในรูปค่าและแนวต้น	พังก์ชัน 1	พังก์ชัน 2
พังก์ชัน 3			
ตัวแปรต้น (การคิดอย่างมีวิจารณญาณ)			
1. การนิยามปัญหา (Think1)	-.350 ^x	.491 [*]	.839 ^x
2. การเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา (Think2)	-.249 ^x	-.501 ^x	.051 ^x
3. การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น (Think3)	-.251 ^x	.610 [*]	-.514 [*]
4. การกำหนดและเลือกสมมติฐาน (Think4)	-.329 ^x	-.430 ^x	-.085 [*]
5. การลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล (Think5)	-.528 ^x	.072 [*]	-.126 [*]
ตัวแปรตาม (ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์)			
1. ทักษะการตั้งสมมติฐาน (Science1)	-.507 ^x	.056 [*]	-.243 [*]
2. ทักษะการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ (Science2)	-.127 ^x	.619 [*]	-.261 [*]
3. ทักษะการกำหนดและควบคุมตัวแปร (Science3)	-.172 ^x	.114 [*]	.748 ^x
4. ทักษะการทดลอง (Science4)	-.292 ^x	-.646 ^x	-.352 [*]
5. ทักษะการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุป (Science5)	-.359 ^x	-.185 ^x	.319 ^x
R_c	.351**	.185*	.180*
R_c^2 (Eigenvalue)	.123	.034	.032

P** < .01 , P* < .05

x ค่าสัมประสิทธิ์ค่าโนนิคอลของชุดตัวแปรต้นกับตัวแปรตามที่มีอิทธิพลสูงสุดในแต่ละพังก์ชัน

* ค่าสัมประสิทธิ์ค่าโนนิคอลของชุดตัวแปรต้นกับตัวแปรตามที่มีอิทธิพลรองลงมาในแต่ละพังก์ชัน

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 7 ค่าสหสัมพันธ์ค่าโนนิคอลระหว่างตัวแปรต้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณคือ การนิยามปัญหา การเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา การลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล การกำหนดและเลือกสมมติฐาน การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น กับตัวแปรตามทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์คือ ทักษะการตั้งสมมติฐาน ทักษะการตีความหมายข้อมูล

และลงข้อสรุป ทักษะการกำหนดและควบคุมตัวแปร ทักษะการทดลอง ทักษะการกำหนดนิยาม เชิงปฏิบัติการ พบว่ามี 3 พงกชัน มีความสัมพันธ์กันดังนี้

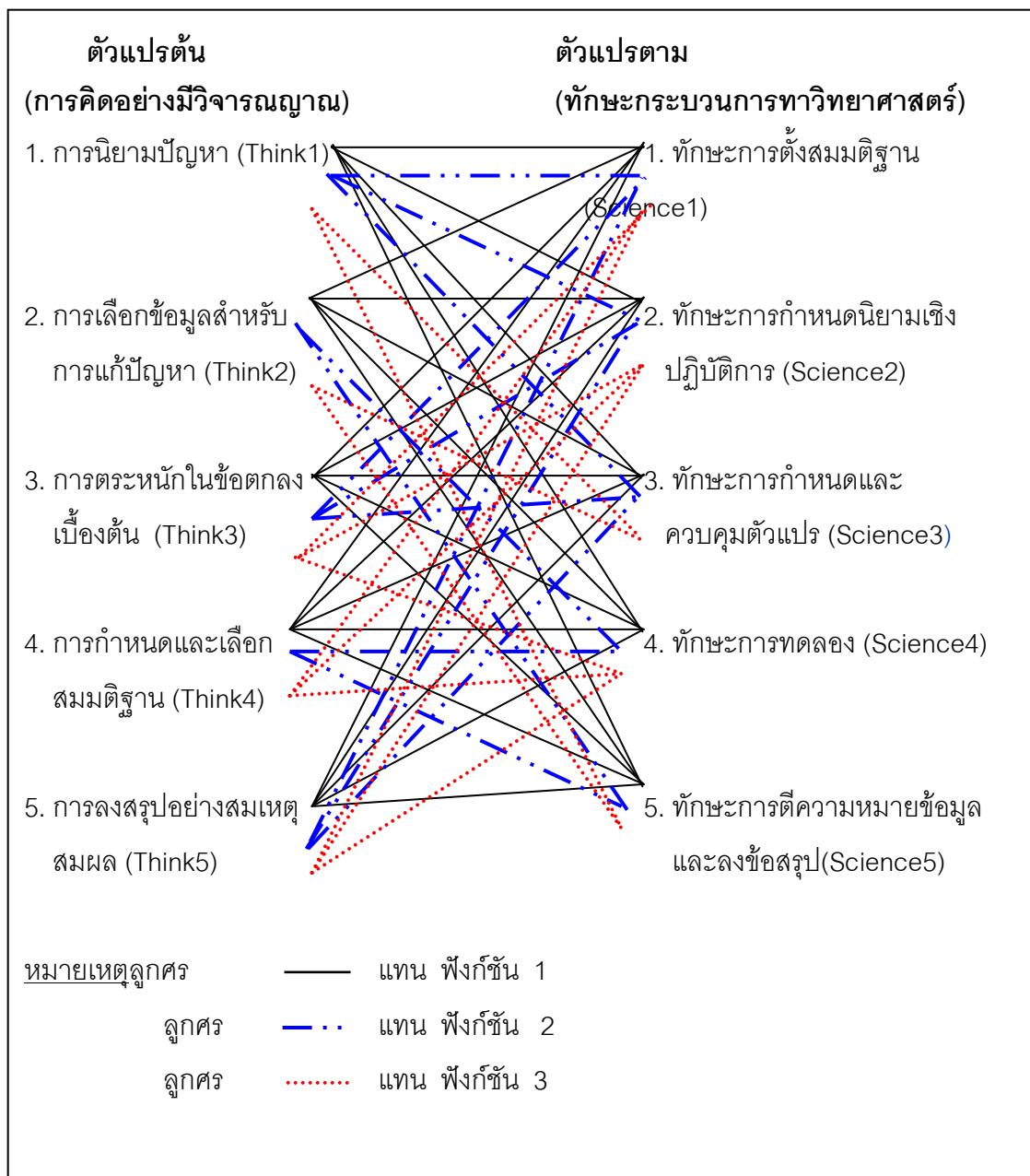
ในพงกชัน 1 มีค่าสหสัมพันธ์ค่าโนนิคอลที่ตัวแปรสองชุดมีต่อกันมากที่สุด เท่ากับ .351 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ หรือค่าไอegenแฉล (Eigenvalue) เท่ากับ .123 แสดงว่าชุดของตัวแปรต้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณส่งผลต่อชุดตัวแปรตามทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ได้สูงสุดประมาณร้อยละ 12.3 ตัวแปรที่ได้รับอิทธิพลมีดังนี้ ทักษะการตั้งสมมติฐาน (-0.507) ทักษะการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุป (-0.359) ทักษะการทดลอง (-0.292) ทักษะการกำหนดและควบคุมตัวแปร (-0.172) และทักษะการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ (-0.127) เป็นอิทธิพลที่เกิดจากตัวแปรการลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล (-0.528) การนิยามปัญหา (-0.350) การกำหนดและเลือกสมมติฐาน (-0.329) การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น (-0.251) การเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา (-0.249) ลักษณะเช่นนี้หมายความว่า นักเรียนที่มีการลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล การนิยามปัญหา การกำหนดและเลือกสมมติฐาน การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น และการเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหาสูง มีแนวโน้มที่จะมีทักษะการตั้งสมมติฐาน ทักษะการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุป ทักษะการทดลอง ทักษะการกำหนดและควบคุมตัวแปร และทักษะการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการสูงด้วย

ในพงกชัน 2 มีค่าสหสัมพันธ์ค่าโนนิคอลที่ตัวแปรสองชุดมีต่อกันมากที่สุด เท่ากับ .185 ซึ่งเป็นค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามที่มีค่าของลงมา และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ หรือค่าไอegenแฉล (Eigenvalue) เท่ากับ .034 แสดงว่าชุดของตัวแปรต้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณส่งผลต่อชุดของตัวแปรตามทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ได้สูงสุดประมาณร้อยละ 3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองชุดเป็นไปในสองลักษณะ ลักษณะแรกตัวแปรที่ได้รับอิทธิพลมากคือ ทักษะการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ (0.619) ทักษะการกำหนดและควบคุมตัวแปร (0.114) และทักษะการตั้งสมมติฐาน (0.056) เป็นอิทธิพลที่เกิดจากตัวแปรการนิยามปัญหา (0.491) การลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล (0.072) และการตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น (0.610) ลักษณะที่สองตัวแปรตามที่ได้รับอิทธิพลมากคือ ทักษะการทดลอง (-0.646) และทักษะการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุป (-0.185) เป็นอิทธิพลที่เกิดจากตัวแปรการเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา (-0.501) และการกำหนดและเลือกสมมติฐาน (-0.430) ลักษณะเช่นนี้หมายความว่า นักเรียนที่มีการนิยามปัญหา การลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล และการตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้นสูง มีแนวโน้มว่าจะมีทักษะการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ ทักษะการกำหนดและควบคุมตัวแปร และทักษะการตั้งสมมติฐานสูงด้วย ใน

ขณะเดียวกันนักเรียนที่มีการเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา และการกำหนดและเลือกสมมติฐาน มีแนวโน้มว่าจะมีทักษะการทดลอง และทักษะการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุปสูงด้วย

ในพัฟ์ชัน 3 มีค่าสหสัมพันธ์ค่าในนิคอลที่ตัวแปรสองชุดมีต่อกันมากที่สุด เท่ากับ .180 ซึ่งเป็นค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรต้นที่มีค่าน้อยที่สุด และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ หรือค่าไอยogenแฉลุ (Eigenvalue) เท่ากับ .032 แสดงว่า ชุดของตัวแปรต้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณส่งผลต่อชุดของตัวแปรตามทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ได้สูงสุดประมาณร้อยละ 3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองชุดเป็นไปในสองลักษณะ ลักษณะแรกตัวแปรที่ได้รับอิทธิพลมากคือ การกำหนดและควบคุมตัวแปร (0.748) และทักษะการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุป (0.319) เป็นอิทธิพลที่เกิดจากตัวแปรการนิยามปัญหา (0.839) และการเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา (0.051) ลักษณะที่สองตัวแปรตามที่ได้รับอิทธิพลมากคือ ทักษะการทดลอง (-0.352) ทักษะการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ (-0.261) และทักษะการตั้งสมมติฐาน (-0.243) เป็นอิทธิพลที่เกิดจากตัวแปรการตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น (-0.514) การลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล (-0.126) และการกำหนดและเลือกสมมติฐาน (-0.085) ลักษณะเข่นนี้หมายความว่า นักเรียนที่มีการนิยามปัญหา และการเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหาสูง มีแนวโน้มว่าจะมีทักษะการกำหนดและควบคุมตัวแปร และทักษะการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุปสูงด้วย ในขณะเดียวกันนักเรียนที่มีการตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น การลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล และการกำหนดและเลือกสมมติฐานสูง มีแนวโน้มว่าจะมีทักษะการทดลอง ทักษะการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ และทักษะการตั้งสมมติฐานสูงด้วย

จากที่ได้วิเคราะห์สัมประสิทธิ์คานิคอล ปรากฏในฟังก์ชัน 1 ฟังก์ชัน 2 และฟังก์ชัน 3 สามารถแสดงภาพอิทธิพลของตัวแปรต้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณที่มีตัวแปรตามทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ได้ ดังนี้

ภาพ 2 ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม
จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คานิคอล

จากภาพแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นและตัวแปรตามนั้นสามารถสรุปฟังก์ชันได้ดังนี้

1. ทักษะการตั้งสมมติฐานเป็นฟังก์ชันกับการลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล การนิยามปัญหา การกำหนดและเลือกสมมติฐาน การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น การเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา

ถ้าให้ $Science1$ แทน ทักษะการตั้งสมมติฐาน

$Think1$ แทน การนิยามปัญหา

$Think2$ แทน การเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา

$Think3$ แทน การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น

$Think4$ แทน การกำหนดและเลือกสมมติฐาน

$Think5$ แทน การลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล

f แทน ฟังก์ชัน

แล้วข้อความดังกล่าวสามารถเขียนได้ว่า

$$Science1 = f(Think1, Think2, Think3, Think4, Think5)$$

2. ทักษะการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการเป็นฟังก์ชันกับการลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล การนิยามปัญหา การกำหนดและเลือกสมมติฐาน การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น การเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา

ถ้าให้ $Science2$ แทน ทักษะการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ

$Think1$ แทน การนิยามปัญหา

$Think2$ แทน การเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา

$Think3$ แทน การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น

$Think4$ แทน การกำหนดและเลือกสมมติฐาน

$Think5$ แทน การลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล

f แทน ฟังก์ชัน

แล้วข้อความดังกล่าวสามารถเขียนได้ว่า

$$Science2 = f(Think1, Think2, Think3, Think4, Think5)$$

3. ทักษะการกำหนดและควบคุมตัวแปรเป็นฟังก์ชันกับการลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล การนิยามปัญหา การกำหนดและเลือกสมมติฐาน การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น การเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา

ถ้าให้ Science3	แทน	ทักษะการกำหนดและควบคุมตัวแปร
Think1	แทน	การนิยามปัญหา
Think2	แทน	การเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา
Think3	แทน	การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น
Think4	แทน	การกำหนดและเลือกสมมติฐาน
Think5	แทน	การลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล
f	แทน	พังก์ชัน

แล้วข้อความดังกล่าวสามารถเขียนได้ว่า

$$\text{Science3} = f(\text{Think1}, \text{Think2}, \text{Think3}, \text{Think4}, \text{Think5})$$

4. ทักษะการทดลองเป็นพังก์ชันกับการลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล การนิยามปัญหา การกำหนดและเลือกสมมติฐาน การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น การเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา

ถ้าให้ Science4	แทน	ทักษะการทดลอง
Think1	แทน	การนิยามปัญหา
Think2	แทน	การเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา
Think3	แทน	การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น
Think4	แทน	การกำหนดและเลือกสมมติฐาน
Think5	แทน	การลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล
f	แทน	พังก์ชัน

แล้วข้อความดังกล่าวสามารถเขียนได้ว่า

$$\text{Science4} = f(\text{Think1}, \text{Think2}, \text{Think3}, \text{Think4}, \text{Think5})$$

5. ทักษะการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุปเป็นพังก์ชันกับการลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล การนิยามปัญหา การกำหนดและเลือกสมมติฐาน การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น การเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา

ถ้าให้ Science5	แทน	ทักษะการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุป
Think1	แทน	การนิยามปัญหา
Think2	แทน	การเลือกข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหา
Think3	แทน	การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น
Think4	แทน	การกำหนดและเลือกสมมติฐาน

Think5   แทน   การลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล

f แทน   พังก์ชัน

แล้วข้อความดังกล่าวสามารถเขียนได้ว่า

$$\text{Science5} = f(\text{Think1}, \text{Think2}, \text{Think3}, \text{Think4}, \text{Think5})$$